

Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid
--

SCSZG/18/139

BERAADSLAGING NR. 18/077 VAN 5 JUNI 2018 INZAKE DE RECHTSTREEKSE UITWISSELING VAN PERSOONSgegevens TUSSEN HET OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN VAN DE STAD ANTWERPEN EN DE ANTWERPSE SOCIALEHUISVESTINGSMAATSCHAPPIJEN MET HET OOG OP HET BESTRIJDEN VAN FRAUDE

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114, gewijzigd bij de wet van 25 mei 2018;

Gelet op de aanvraag van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de stad Antwerpen en de Antwerpse socialehuisvestingsmaatschappijen;

Gelet op het rapport van de afdeling Innovatie en Beleidsondersteuning van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger;

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW) van de stad Antwerpen en de Antwerpse socialehuisvestingsmaatschappijen (SHM) Woonhaven Antwerpen, ABC en De Ideale Woning willen rechtstreeks persoonsgegevens uitwisselen met het oog op het bestrijden van fraude.
2. Het OCMW heeft tot taak om aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap gehouden is. Het onderzoekt steunaanvragen en voert in het kader daarvan sociale onderzoeken om na te gaan of de betrokkene aan de toekenningsvoorwaarden voldoet (bijvoorbeeld niet over toereikende bestaansmiddelen beschikken). Wanneer na het sociaal onderzoek blijkt dat de aanvrager inderdaad in aanmerking komt voor steun wordt hem het recht op maatschappelijke dienstverlening of maatschappelijke integratie verleend. Hij moet echter steeds aangifte doen van elk nieuw persoonsgegeven dat een weerslag kan hebben op de hem verleende tegemoetkoming. In de stad Antwerpen wordt de (financiële en maatschappelijke) dienstverlening in de praktijk, na een tegensprekelijk onderzoek, verleend door het bijzonder comité sociale dienst (BCSD), dat bij het verkrijgen van informatie die op fraude wijst het Meldpunt voor een Eerlijke Concurrentie van de Sociale Inlichtingen- en

Opsporingsdienst of het arbeidsauditoraat van het arrondissement Antwerpen kan contacteren.

3. De SHM van hun kant garanderen kwaliteitsvol en betaalbaar wonen. Ze onderzoeken de inschrijvingsvoorwaarden van de kandidaat-huurder en de toelatingsvoorwaarden voor een sociale huurwoning, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode (bijvoorbeeld de inkomensvoorwaarden). De vaststelling of er voldaan is aan de inschrijvingsvoorwaarden gebeurt op het moment van de inschrijving van de huurder bij de SHM. Nadien, bij het aanbod van een huurwoning, wordt opnieuw nagegaan, aan de hand van de beschikbare persoonsgegevens, of de huurder wel degelijk voldoet aan de toelatingsvoorwaarden. Bovendien zijn er periodieke controlemomenten en een jaarlijkse controle op de inkomsten en worden de inschrijvingsregisters regelmatig geactualiseerd. De omvang van de bestaansmiddelen heeft niet enkel een weerslag op de berekening van de huurprijs maar kan ook aanleiding geven tot de beëindiging van de huurovereenkomst.
4. Voor het uitvoeren van hun opdrachten hebben het OCMW en de SHM van de stad Antwerpen in het bijzonder nood aan persoonsgegevens over de bestaansmiddelen, het verblijfsstatuut en de gezinssamenstelling. Die worden vooralsnog door elk van de beide partijen afzonderlijk verzameld. Een onderlinge uitwisseling van bepaalde persoonsgegevens zou de beide partijen in staat stellen om efficiënter te werken en te waarborgen dat de gemeenschapsmiddelen toekomen aan de personen van hun doelgroep die er daadwerkelijk recht op hebben.
5. In de loop van hun onderzoek komen soms persoonsgegevens aan het licht die onmiddellijk impact hebben op de aanvraag. Het gaat om elementen die noodzakelijk zijn in het kader van het onderzoek maar opzettelijk en met bedrieglijk oogmerk zijn verzwegen of achtergehouden. Het OCMW en de SHM van de stad Antwerpen zouden aldus de volgende persoonsgegevens uitwisselen over de personen die tot hun beider doelgroep behoren (personen die zowel een steunaanvraag bij het OCMW als een aanvraag in het kader van de sociale huur bij de SHM hebben gedaan): de naam en de voornaam van de betrokkene, het identificatienummer van de sociale zekerheid, de eigendommen in het buitenland, de binnenlandse en buitenlandse inkomsten en de vaststellingen van samenwoning, verblijf in het buitenland of verlies van verblijfsrecht. Op die manier wordt de kennis gedeeld en kan het onderzoek efficiënter verlopen, evenwel met behoud van de waarborgen inzake tegensprekelijkheid van het onderzoek.
6. Om een dossier op te maken, is het noodzakelijk dat de klant (OCMW) / huurder (SHM) eenduidig kan worden geïdentificeerd. Dat zou gebeuren aan de hand van zijn naam en voornaam en zijn identificatienummer van de sociale zekerheid (dat is ofwel het nummer toegekend door het Rijksregister van de natuurlijke personen ofwel het nummer toegekend door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid).
7. Over de eigendommen in het buitenland (bebouwde/onbebouwde en verhuurde onroerende goederen) zouden enkel de status (wel/geen eigendom van een onroerend goed in het buitenland), het type eigendomsrecht (volle eigendom of mede-eigendom) en het land van ligging worden uitgewisseld. Als de ene partij kennis krijgt van een eigendom van een

onroerend goed in het buitenland zal ze dat meedelen aan de andere partij. Er zal dan verder onderzoek worden gevoerd.

- 8.** Binnenlandse en buitenlandse inkomsten van de betrokkene worden eveneens in aanmerking genomen bij het toekennen van een sociale woning en het berekenen van de sociale korting en bij het toekennen van maatschappelijke dienstverlening en maatschappelijke integratie. Op het ogenblik dat het OCMW of een SHM kennis krijgt van inkomsten heeft dat een impact op de verdere behandeling van het dossier van de betrokkene. Sommige (binnenlandse en buitenlandse) inkomsten zijn niet te achterhalen via de persoonsgegevensstromen die de federale overheid organiseert. Onderlinge samenwerking tussen de partijen en uitwisseling van persoonsgegevens blijkt dan onontbeerlijk. Het gaat in het bijzonder om binnenlandse inkomsten waarop geen sociale bijdragen of bedrijfsvoorheffing werden betaald, buitenlandse uitkeringen waarop de betrokkene volgens de buitenlandse sociale regelgeving aanspraak kan maken, lonen en bezoldigingen die worden uitgekeerd door buitenlandse vennootschappen en inkomsten uit kapitalen en roerende goederen van buitenlandse oorsprong. Zouden dienaangaande worden uitgewisseld: het bedrag van de inkomsten, het land van herkomst van de inkomsten en de periodiciteit. Het komt dan aan de partijen toe om zelf verder onderzoek te verrichten. Zowel het OCMW als de SHM moeten onderzoek verrichten naar de inkomsten waarover de klant/huurder beschikt, ongeacht of die zijn verworven in het binnenland of het buitenland. Aan het bezit van niet-aangegeven inkomsten zijn gevolgen gekoppeld met betrekking tot de steunaanvraag en de toelaatbaarheid tot het sociale huurstelsel.
- 9.** Het samenlevingsverband waarin de betrokkene zich bevindt, is relevant voor zijn recht op maatschappelijke integratie/dienstverlening en als voorwaarde voor de inschrijving en de toelating inzake de sociale huurwoning. Onder samenwoning wordt verstaan het onder hetzelfde dak wonen van personen die hun huishoudelijke aangelegenheden hoofdzakelijk gemeenschappelijk regelen. De uitwisseling van persoonsgegevens spitst zich toe op de status van samenwoning (ja/nee) en niet op de identiteit van de persoon met wie de betrokkene samenwoont. Het vastgestelde samenlevingsverband kan verder aanleiding geven tot een nieuw inkomensonderzoek, dat het OCMW en de SHM dan ieder voor zich dienen te voeren. Het samenlevingsverband van de betrokkene maakt deel uit van het sociaal onderzoek en heeft een onmiddellijke impact bij de behandeling van zijn dossier.
- 10.** Het verblijf in het buitenland van de betrokkene kan impact hebben op zijn aanvraag, zowel bij het OCMW als bij de SHM. Een verblijf in het buitenland dat langdurig en wederkerend is, kan voorts een indicatie vormen voor verdere materiële belangen met het buitenland of het thuisland. De uitwisseling van de persoonsgegevens – beperkt tot het land en de duur (op jaarbasis) van het verblijf – kan de start vormen voor verder onderzoek.
- 11.** Ook het verlies van het verblijfsrecht is voor de voormelde partijen van belang bij het behandelen van hun dossiers. Het verblijfsstatuut van de betrokkene is bepalend voor zijn rechten ten opzichte van het OCMW en de SHM. Wijzigingen in het verblijfsrecht moeten worden aangegeven en kunnen gevolgen hebben voor de rechten van de betrokkene. De partijen zouden voor de periode dat de betrokkene op de wachtlijst voor een sociale woning staat of een sociale woning huurt en tegelijkertijd recht op maatschappelijke

integratie/dienstverlening heeft de volgende persoonsgegevens uitwisselen: de aard van het statuut en de datum van de toekenning ervan.

12. De hogervermelde persoonsgegevens blijken voor de beide partijen noodzakelijk om hun opdrachten te kunnen uitvoeren. Voor het OCMW is dit noodzakelijk vanaf de datum van de steunaanvraag tot aan de stopzetting van de steun (indien blijkt dat er niet voldaan is aan de bepalingen van de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* en de organieke wet van 8 juli 1976 *betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn* heeft dit gevolgen voor de aanvraag van de klant). Voor de SHM is dit noodzakelijk vanaf de datum van de aanvraag tot inschrijving in het register van kandidaat-huurder in het sociale huurstelsel tot aan het einde van de huurovereenkomst (indien blijkt dat niet voldaan is aan de voorwaarden van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 *tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode* heeft dit gevolgen voor de huurovereenkomst met de betrokkene). Gedurende de periode dat de persoon een steunaanvraag heeft ingediend bij het OCMW en er steun krijgt én ingeschreven staat bij de SHM of er huurt, moeten de partijen de mogelijkheid hebben om persoonsgegevens uit te wisselen. Zij willen dat rechtstreeks doen, zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

13. Het betreft een mededeling van persoonsgegevens die volgens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een principiële machtiging van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid vergt.
14. De mededeling beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk de efficiënte uitvoering van de respectieve opdrachten van het OCMW van de stad Antwerpen en de Antwerpse SHM. Die organisaties moeten volgens de geldende regelgeving bij het beoordelen van aanvragen met betrekking tot de maatschappelijke integratie/dienstverlening en de sociale huur de situatie van de betrokkene onderzoeken, waaronder zijn eigendommen in het buitenland, zijn (binnenlandse en buitenlandse) inkomsten en zijn statuut inzake samenwoning, verblijf in het buitenland en verblijfsrecht. Ze moeten die persoonsgegevens verwerken maar kunnen daarvoor niets steeds terecht bij de persoonsgegevensbanken van de federale overheid. Aldus willen zij samenwerken en persoonsgegevens over de betrokkenen onderling uitwisselen.
15. Voor de toekenning van de maatschappelijke integratie/dienstverlening, volgens de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* en de organieke wet van 8 juli 1976 *betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn*, voert het OCMW van de stad Antwerpen een sociaal onderzoek dat de bestaansmiddelen van de aanvrager in kaart brengt (het betreft de buitenlandse onroerende eigendommen waarover de aanvrager beschikt alsook zijn binnenlandse en buitenlandse inkomsten). Voor het bepalen van de rechten van de betrokkene heeft het OCMW van de stad Antwerpen ook behoefte aan persoonsgegevens over diens statuut op het vlak van samenwoning (het bedrag van de steun wordt bepaald in functie van de bestaansmiddelen van de aanvrager en de personen met wie hij samenwoont), verblijf in het buitenland (bij het sociaal onderzoek kan worden vastgesteld

dat de aanvrager voor een langere periode in het buitenland verblijft waardoor diens recht op steun kan worden geschorst) en verblijfsrecht (de regelgeving bevat voor de toekenning van de OCMW-voordelen ook voorwaarden inzake het geldig verblijfsstatuut).

16. Ook de Antwerpse SHM hebben nood aan de voormelde persoonsgegevens. Voor de correcte toepassing van de regelgeving inzake de sociale huur moeten zij op de hoogte zijn van de onroerende goederen die de betrokkene in het buitenland heeft en van diens inkomsten. Vaststellingen van inkomsten die niet zijn aangegeven aan de SHM hebben onmiddellijk hun weerslag op het huurbedrag, op de sociale korting en op het voortbestaan van de huurovereenkomst. De SHM moeten niet alleen rekening houden met de financiële mogelijkheden van de aanvrager zelf maar eveneens met die van zijn gezinsleden en bijgevolg is het van belang dat zij kunnen achterhalen of de betrokkene al dan niet alleen woont (in voorkomend geval zullen zij de inkomsten van het gezin verder moeten onderzoeken). Voorts wordt het niet betrekken van de woning als hoofdverblijfplaats in de regelgeving over het stelsel van sociale huur als opzeggingsgrond beschouwd en is het verblijfsstatuut van de betrokkene bepalend voor de vaststelling van zijn rechten.
17. De persoonsgegevens zijn, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, relevant en niet overmatig. Ze hebben uitsluitend betrekking op personen die zowel een steunaanvraag bij het OCMW als een aanvraag in het kader van de sociale huur bij de SHM hebben gedaan. Zij worden eenduidig geïdentificeerd door middel van hun naam, voornaam en identificatienummer van de sociale zekerheid. Inzake de eigendommen in het buitenland worden uitsluitend de status, het type eigendomsrecht en het land van ligging uitgewisseld. De persoonsgegevens inzake de binnenlandse en buitenlandse inkomsten blijven beperkt tot het bedrag, het land van herkomst en de periodiciteit. Wat betreft de samenwoning wordt enkel de status dienaangaande ter beschikking gesteld, niet de identiteit van de persoon met wie wordt samengewoond. Het verblijf in het buitenland van de betrokkene wordt aangeduid met een verwijzing naar het land en de duur. Het verblijfsstatuut behelst enkel de aard van het statuut en de datum van de toekenning. De betrokken partijen moeten daarna, op grond van de ontvangen persoonsgegevens, zelf verder onderzoek verrichten.
18. Het sectoraal comité benadrukt dat de ontvanger van de persoonsgegevens die enkel mag gebruiken als “trigger” voor het verrichten van een verder (grondiger) onderzoek met betrekking tot de situatie van de betrokkene en er bijgevolg geen rechtstreekse gevolgen aan mag verbinden.
19. De uitwisseling van de persoonsgegevens geschiedt rechtstreeks tussen het OCMW van de stad Antwerpen en de Antwerpse SHM, zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, conform artikel 14, vierde lid, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*. Het sectoraal comité stelt vast dat de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bij de verwerking van de persoonsgegevens, zoals hiervoor beschreven, geen toegevoegde waarde kan bieden.
20. Bij de verwerking van de persoonsgegevens moeten de partijen rekening houden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van

27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

Om deze redenen, machtigt

het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van de stad Antwerpen en de Antwerpse socialehuisvestingsmaatschappijen Woonhaven Antwerpen, ABC en De Ideale Woning om onderling de hogervermelde persoonsgegevens op de hogervermelde wijze, zonder de tussenkomst van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, uit te wisselen met het oog op het uitvoeren van hun opdrachten geregeld bij de wet van 26 mei 2002 *betreffende het recht op maatschappelijke integratie* en de organieke wet van 8 juli 1976 *betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn* respectievelijk het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 *tot reglementering van het sociale huurstelsel ter uitvoering van titel VII van de Vlaamse Wooncode*, en in het bijzonder het bestrijden van fraude.

Yves ROGER
Voorzitter

De zetel van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38, 1000 Brussel.
--